

Za popraveným MUDr. Janem Vignatim

Sepsal V. Matula.

Velké věci potřebují velké a statečné lidi, kteří dovedou nejen tvořiti na díle svého umění, ale kteří dovedou v těžkých a osudových chvílích lidské společnosti a hlavně svého národa celou vahou svého já postavit se za jeho svébytnost a svobodu. Takovým byl jeden z těch, kteří hned v začátcích ztráty naší svobody postavili se na stranu bojovníků do odbojového hnutí Obrany národa pro zemi Moravskoslezskou. Byl to přerovský rodák, primář prosektor MUDr. Jan Vignati.

MUDr. Jan Vignati studoval v Přerově a ve Valašském Meziříčí gymnasium a pak se věnoval studiu medicíny v Brně. Po skončených studiích se stal sekundářem v zemské nemocnici v Olomouci jako asistent prof. J. Kabelíka, prosektora v této nemocnici. Dr. Vignati pracoval vědecky na různých výzkumech v oboru léčení rakoviny zlatem a s ním spolupracoval přerovský lékař Dr. Skalák, nacisty také popravený, který výzkumy prakticky zhodnocoval. Také vydal několik vědeckých pojednání, z nichž některá byla přeložena i do cizích jazyků. O svých výzkumech přednášel na Masarykově universitě v Brně. Dr. J. Vignati byl v odborných kruzích velmi oblíben a vážen. V poslední době byl předsedou Východomoravské župy lékařů a před okupací připravoval se k habilitaci na lékařské fakultě Masarykovy university v Brně. Poslední jeho působiště bylo v zemské nemocnici v Uherském Hradišti, kde byl ve funkci primáře prosektora až do osudného okamžiku v březnu 1940, kdy byl zatčen gestapem pro činnost v odbojovém hnutí Obrana národa.

A tak nastoupil kalvárii s mnoha jinými vlastenci, jsa násilně odloučen od ženy a malých dětí, které nade vše miloval, aby se k těmto více nevrátil. A tak nadešel den 19. listopadu 1941 — a Dr. Jan Vignati se ocitá v Berlíně před lidovým soudem, kde je jako velezrádce odsouzen k smrti. Dr. Vignati přijal rozsudek klidně, neboť věděl, že jej potká stejný osud jako jeho spolubojovníky. Hrdina v práci, hrdina v boji a hrdina před smrtí!

Ve svých dopisech před popravou, která byla vykonána 26. srpna 1942 v Berlíně v Plotzensee, píše svým drahým šifrovanou zprávu, sestavenou podle smluvených značek, která mimo jiné obsahuje závěť českému národu, pro nějž položil život:

"Umírám pro vlast a národ, pro lepší budoucnost našich dětí. Nechtěl jsem, aby z nich byli germánští otroci. Náš spravedlivý boj bude úspěšný a náš národ i naše děti budou svobodně rozvíjeti naši národní kulturu ve svobodomyšlném národním duchu. Germánskou hrubost a jejich metodu mám jen v opovržení a žádný strach. Ať si vezme německý Caesar mé mrtvé tělo, můj duch mu nikdy nepatřil a nebude patřiti. Nikdy jsem od nich ničeho nežádal, nikdy se před nimi neponížil. Můj syn se nemusí za mne stydět. Dej Bůh, aby národ můj šťastně dožil se všech úspěchů. Sláva republice, sláva českému národu! Ať věčně žije a vzkvétá!"

V dalším dopise píše šifrou: "Chci, abyste i vy věděli, jak se nám zde vedlo a co jsme museli od těch bestii vytrpět, než nás povraždili. Jsou to netvorové, s nimiž není možná žádná forma lidského soužití. Tento názor se musí vštěpovati dětem již od kolébky, aby neupadly do omylu považovat Němce za lidi. To bych je počítal raději k hyenám. My s nimi nemůžeme již zúctovati. Přenecháváme pomstu Bohu a vám, až přijde doba."

Od popravy tohoto hrdinného Čecha, jehož oběť a hrdinný postoj budiž nám stálou připomínkou při budování národní a i státní existence, uplynuly již čtyři roky (26. srpna 1942 popraven).

Dnes díváme se s odstupem času na hrdinství tohoto bojovníka s hlubokou úctou, která nesmí nikdy zešednouti nebo vymizeti z našich duší, dokud neuskutečníme ony ideály a úkoly, za něž tito hrdinové umírali.